

طرح

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان

دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

مرکز پزشکی قانونی

تعداد واحد و نوع واحد (کارآموزی/کارورزی): کارآموزی پزشکی قانونی در مامایی ۱ واحد	نام گروه: مامایی
طول مدت دوره: ۱۲ روز صبح ۴/۵ ساعته	نام بخش: مرکز پزشکی قانونی
زمان ارائه دوره: شنبه الی پنجشنبه	نام مسئول برنامه / نام مدرس:
تلفن و روزهای تماس:	آدرس ایمیل:

شرح درس

در طول گذراندن این واحد کارآموزی دانشجویان از طریق مشاهده عینی و انجام برخی معاینات و نمونه برداری‌ها با موارد قانونی مرتبط با حرفه مامایی آشنا می‌گردند.

اهداف کلی دوره

۱. شناخت کامل موارد قانونی مرتبط با حرفه مامایی
۲. توانایی شناخت موارد قانونی از غیر قانونی نظیر ازاله بکارت، سقط جنین و ...

رئوس مطالب (۵۱ ساعت):

مشاهده، معاینه و نمونه برداری و در موارد قانونی در ارتباط با حرفه مامایی در مراکز پزشکی قانونی.

الف) سالن تشریح: ۱۶-۱۱ ساعت (ب) معاینات زنان و مامایی: ۴۰-۳۵ ساعت

طول دوره ۱۲ روز(روزانه ۴/۵ ساعت همراه با ۱۵ دقیقه استراحت

توجه: موارد زیر باید شامل ۱۵-۱۰ مورد یا case باشد. (انجام بیش از موارد تعیین شده توسط دانشجو مانعی ندارد)

اهداف اختصاصی

از دانشجو/دستیار انتظار می‌رود در پایان دوره:

۱. با کالبد گشایی مادر و جنین، معاینات اجساد، قربانیان تجاوزات جنسی و نمونه‌برداری‌های لازم آشنا باشد.
۲. مراجعین دختر، زن و کودک پزشکی قانونی که دچار انحرافات، مشکلات و مسائل جنسی شده‌اند را مشاهده و معاینه کند.
۳. مراجعین پزشکی قانونی که سقط جنینی انجام داده‌اند را مشاهده و معاینه کند.
۴. مراجعین پزشکی قانونی که بصورت خلاف شرع و عرف باردار شده‌اند (اثبات حاملگی) مشاهده و معاینه کند.
۵. مشاهده و معاینه هایمن، هایمن سالم و انواع آن، پارگی هایمن و زمان سپری شده از پارگی و هایمن‌های ترمیم شده را تشخیص دهد.
۶. با پرونده‌های ارجاع شده به منظور کسب مجوز سقط جنین درمانی، اندیکاسیون‌های مادری و جنینی سقط درمانی و با سیر و مراحل قانونی صدور مجوز سقط جنین آشنایی‌های لازم را کسب نماید.
۷. با معاینات مرگ‌های ناشی از عوارض حاملگی آشنایی لازم را کسب نماید.
۸. نحوه اثبات هویت فرزند و اینکه به چه شخصی تعلق دارد را مشاهده کند.
۹. با چگونگی معاینه قربانیان جنسی، علایم و نشانه‌های بالینی تجاوزات جنسی، نحوه نمونه‌برداری و ارسال به آزمایشگاه در موارد لزوم آشنا باشد.
۱۰. کودکانی که مورد کودک‌آزاری قرار گرفته‌اند مشاهده و معاینه کند.
۱۱. معاینات مراجعین پزشکی قانونی در موارد تعیین و اثبات حاملگی را انجام دهد.
۱۲. نوع جراحات را تعیین کند و آن را با قانون مجازات اسلامی تطبیق دهد.
۱۳. با چگونگی تعیین سن جنین (زنده یا مرده متولد شده) آشنا باشد.
۱۴. در مورد زنانی که مورد خشونت یا خشونت خانگی قرار گرفته‌اند معاینات لازم را انجام دهد.
۱۵. یک مورد از معاینات خود را به عنوان ماما ثبت و آن را بصورت کتبی با رعایت مقررات و موازین قانونی گزارش دهد.
۱۶. در یک جلسه و یا کمیسیون رسیدگی به پرونده تخلفات یک ماما شرکت کند.
۱۷. با آنچه که انجام آن از طرف یک ماما جرم محسوب می‌شود و مجازات حقوقی و جزایی و قانونی دارد، آشنا باشد.

جدول زمان‌بندی ارائه کارآموزی پزشکی قانونی در مامایی		نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳	
ردیف	روز	فعالیت‌های یادگیری	
۱	اول ۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰	۱. آشنایی با اهداف کارآموزی و نحوه ارزشیابی و برنامه روزانه ۲. آشنایی با محیط پزشکی قانونی و پرسنل و امکانات موجود ۳. آشنایی با مقررات و فعالیت‌های مربوط به هر واحد اداری ۴. آشنایی با آنچه که انجام آن از طرف یک ماما جرم محسوب می‌شود و مجازات حقوقی و جزایی و قانونی دارد.	

<p>۱. آشنایی با کالبد گشایی مادر و جنین، معاینات اجساد، قربانیان تجاوزات جنسی و نمونه- برداری‌های لازم</p> <p>۲. آشنایی با اندیکاسیون‌های مادری و جنینی سقط درمانی و با سیر و مراحل قانونی صدور مجوز سقط جنین</p> <p>۳. آشنایی با پرونده‌های ارجاع شده به منظور کسب مجوز سقط جنین درمانی</p> <p>۴. آشنایی با چگونگی معاینه قربانیان جنسی، علایم و نشانه‌های بالینی تجاوزات جنسی، نحوه نمونه‌برداری و ارسال به آزمایشگاه در موارد لزوم</p> <p>۵. آشنایی با معاینات مرگ‌های ناشی از عوارض حاملگی</p>	<p>دوم و سوم ۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	<p>۲</p>
<p>۱. آشنایی با چگونگی تعیین جنین زنده یا مرده متولد شده به سن جنین</p> <p>۲. مشاهده نحوه اثبات هویت فرزند و اینکه به چه شخصی تعلق دارد.</p> <p>۳. مشاهده و معاینه مراجعین پزشکی قانونی که سقط جنینی انجام داده‌اند.</p> <p>۴. مشاهده و معاینه مراجعین پزشکی قانونی که بصورت خلاف شرع و عرف باردار شده‌اند. (اثبات حاملگی)</p> <p>۵. مشاهده و معاینه کودکانی که مورد کودک‌آزاری قرار گرفته‌اند.</p>	<p>چهارم و پنجم ۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	<p>۳</p>
<p>۱. مشاهده و معاینه هایمن و تشخیص هایمن سالم و انواع آن، پارگی هایمن و زمان سپری شده از پارگی و تشخیص هایمن‌های ترمیم شده با کمک مربی / مدرس بالینی</p> <p>۲. مشاهده و معاینه مراجعین دختر، زن و کودک پزشکی قانونی که دچار انحرافات، مشکلات و مسائل جنسی شده‌اند.</p> <p>۳. انجام معاینات مراجعین پزشکی قانونی در موارد تعیین و اثبات حاملگی</p> <p>۴. مشاهده و معاینه مراجعین پزشکی قانونی که بصورت خلاف شرع و عرف باردار شده‌اند (اثبات حاملگی)</p>	<p>ششم و هفتم ۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	<p>۴</p>
<p>۱. مشاهده و معاینه هایمن و تشخیص هایمن سالم و انواع آن، پارگی هایمن و زمان سپری شده از پارگی و تشخیص هایمن‌های ترمیم شده با کمک مربی / مدرس بالینی</p> <p>۲. تعیین نوع جراحات و تطبیق آن با قانون مجازات اسلامی</p>	<p>هشتم و نهم ۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	<p>۵</p>

<p>۳. انجام معاینات در مورد زنانی که مورد خشونت یا خشونت خانگی قرار گرفته‌اند</p> <p>۴. مشاهده و معاینه کودکانی که مورد کودک‌آزاری قرار گرفته‌اند</p>		
<p>۱. مشاهده و معاینه هایمن و تشخیص هایمن سالم و انواع آن، پارگی هایمن و زمان سپری شده از پارگی و تشخیص هایمن‌های ترمیم شده با کمک مربی/ مدرس بالینی</p> <p>۲. تعیین نوع جراحات و تطبیق آن با قانون مجازات اسلامی</p> <p>۳. ثبت یک مورد از معاینات خود را به عنوان ماما و گزارش آن بصورت کتبی با رعایت مقررات و موازین قانونی</p>	<p>دهم</p> <p>۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	۶
<p>۱. مشاهده و معاینه هایمن و تشخیص هایمن سالم و انواع آن، پارگی هایمن و زمان سپری شده از پارگی و تشخیص هایمن‌های ترمیم شده با کمک مربی/ مدرس بالینی</p> <p>۲. شرکت در یک جلسه رسیدگی به پرونده تخلف یک ماما</p> <p>۳. ثبت یک مورد از معاینات خود را به عنوان ماما و گزارش آن بصورت کتبی با رعایت مقررات و موازین قانونی</p>	<p>یازدهم</p> <p>۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	۷
<p>۱. مشاهده و معاینه هایمن و تشخیص هایمن سالم و انواع آن، پارگی هایمن و زمان سپری شده از پارگی و تشخیص هایمن‌های ترمیم شده با کمک مربی/ مدرس بالینی</p> <p>۲. ارزشیابی پایانی</p>	<p>دوازدهم</p> <p>۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰</p>	۸

منابع

۱. کتب اخلاق و مقررات مامایی و نیز کتب اخلاق پزشکی همچنین کتب قوانین حقوقی و جزایی و نیز شرح وظایف مامایی (آخرین چاپ)
۲. کتاب کلیات پزشکی قانونی و مسمومیت - انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران - اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران - دکتر میترا اخلاقی - دکتر مهشید افشار - دکتر شعله بارونی - دکتر فخرالدین تقدسی نژاد - دکتر حسن توفیقی زواره - دکتر مظاهر قربانی - آخرین چاپ
۳. تاریخ اخلاقی - مقررات مامایی و پزشکی قانونی، دکتر فرزاد قشلاقی - انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان - آخرین چاپ
۴. آسیب شناسی قانونی - نویسنده بی مایو - مترجم دکتر عابدی و همکاران - آخرین چاپ مرکز تحقیقات پزشکی قانونی
۵. کلیات پزشکی قانونی برای دستیاران و متخصصین زنان و زایمان دکتر حسین پناهی زاده سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی آخرین چاپ
۶. اهدای گامت و جنین در درمان ناباروری - ن - جمعی از نویسندگان مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی با انتشارات سمت - آخرین چاپ

مباحث نظری جهت ارایه توسط دانشجویان در کارآموزی پزشکی قانونی در مامایی

مباحث نظری	ردیف
کلیات پزشکی قانونی	۱
مسئولیت‌های پزشکی و مامایی	۲
قصور و خطاهای پزشکی و مامایی	۳
انواع گواهی‌های پزشکی و مامایی	۴
مرگ شناسی و تعریف و انواع مرگ	۵
تعریف قانونی حاملگی و اهمیت تشخیص حاملگی در پزشکی قانونی	۶
مرگ جنین حین بارداری یا داخل رحمی و تشخیص مرده‌زایی و زنده زایی	۷
سقط جنین	۸
خشونت علیه کودکان و زنان و مسائل پزشکی قانونی مرتبط با آن	۹
کلیات تروماتولوژی پزشکی قانونی، انواع جراحات و انطباق آن با مجازات اسلامی	۱۰
کلیات تشخیص هویت در افراد زنده و اجساد، احراز رابطه پدر و مادر با فرزند	۱۱
مسائل حقوقی و قانونی در IVF و لقاح مصنوعی، هدای جنین و گامت، رحم اجاره‌ای و ...	۱۲
مسائل جنسی از دیدگاه پزشکی قانونی	۱۳
انحرافات و تجاوزات جنسی، اختلالات جنسی، معاینه قریانیان جنسی و نحوه نمونه‌برداری	۱۴

روش تدریس

- آموزش بر بالین مراجعه کننده
- استفاده از کتاب‌ها، دستورالعمل‌ها و پوسترهای آموزشی
- استفاده از فیلم یا انیمیشن‌های آموزشی

امکانات آموزشی

- کتاب‌ها، دستورالعمل‌ها و پوسترهای آموزشی
- فیلم یا انیمیشن‌های آموزشی

نحوه ارزشیابی دانشجویان و فرم مربوط به هر ارزشیابی

■ (ب) پایان دوره

● (الف) در طول دوره ■

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون
در زمان تعیین شده	حین و پایان کارآموزی	۵۰	حضور فعال و منظم در محل کارآموزی و چگونگی انجام تکالیف محوله
در زمان تعیین شده	حین و پایان کارآموزی	۲۰	ارزشیابی عمومی
در زمان تعیین شده	حین و پایان کارآموزی	۳۰	شرکت در امتحان عملی پایان دوره

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می‌گردد)

- هر دانشجو طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:
- رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- مراجعه به موقع و منظم و حضور فعال، مستمر و مشارکتی در محیط کارآموزی
- مطالعه محتوای آموزشی و منابع به روز و به کارگیری آن
- ارائه تکالیف محوله در تاریخ معین شده
- مشارکت فعالانه در پرسش و پاسخ، ارائه و گزارش و بحث در زمینه موارد مراجعه‌کننده و آزمون در طی و پایان دوره